

LAČHO LAFITARO

LUKA 1-2

E Isuseso bijandipe

LAČHO LAFI TARO LUKA 1-2

The Gospel of Luke 1-2

Published 2020 for the Gurbet edition by

Romska Biblija (RomBib)

www.rombib.com

Graphics & Layout: OM EAST, www.east.om.org

Front cover photo by *www.LumoProject.com*

This is a joint production by

Romska Biblija (RomBib) and OM EAST.

eBooks for download: east.om.org/ebooks

This work is made available under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License. To view a copy of this license, visit <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>.

O Luka bičhalol lil e Teofilese tare Isuseso đuvdipe

¹ Sar so đane but đene lije te pisin tar okova so sasa^a so o Dol obećisada prekale prorokura, a čerdile maškar amende. ² Pisisade amende kola save korkore dikhlje vađi tare anglune đivesa thaj čerdile sluge e Devlese Lafese, ³ gija i me, mangleja Teofile, tuče pisiv sa redasa, golese so sa taro anglunipe ispitujisadem. ⁴ Gija ka ave uverimo da okova so sikade tut tare Hristoso đuvdipe si čačipe.

O meleko vačarol taro bijandipe e Jovaneso e krstiteljeso

⁵ Ano vreme e Irodeso o caro e Judejako sasa nesavo svešteniko tare Avijinaso redo,^b

^a **1,1** ispunisajlo

^b **1,5** O Avija sasa šorutno tar kaja grupa sveštenikura thaj sa von sesa kuštika (čhave) e Aronese, savo sasa angluno izraelsko svešteniko (dik 2. Dnev 24).

akhardola Zaharija, thaj lesi romni sasa taro pleme e Aaroneso, savi akhardola Jelisaveta.
⁶ A sesa solduj čačutne anglo Dol, thaj živisade palo vačaripe thaj palo zakono e Rajoso bizo nisavo bilačhipe. ⁷ Len naj sasa čhave, golese kaj i Jelisaveta naštine ačhol khamni, a solduj đene sesa već purane.

⁸ Thaj jekh đive, o Zaharija kandija e Devle ano Hram golese kaj palo dužnost sasa leso redo, ⁹ kaj palo adeti e sveštenikurengo birisade le barbutesa te đal e Devlese te kadil ano Svetište e Rajoso.^c ¹⁰ Thaj but manuša sesa avral thaj molisajle e Devlese kana o Zaharija dija te kadil ano Hram.

¹¹ A e Zaharijase sikadilo o meleko e Rajoso savo ačhilo ki desno rig taro oltari e kadimaso.

¹² Thaj kana dikhlja le o Zaharija but darajlo.

¹³ Al o meleko vačarda lese: “Ma dara, Zaharija! Golese kaj či molitva si šundi, thaj či romni i Jelisaveta ka bijanol murše. Tu ka dele alav Jovan.

^c **1,9** E Sveštenikura trubu je te phabaren guglo–sungalo tamjano sar anipe (prinos) e Devlese svako sabalje em i rat ko oltari savo si posebno andre ano hramo.

¹⁴ Thaj tu ka ave radosno thaj bahtalo,
thaj but đene ka aven blagoslovime
lese bijandimasa.

¹⁵ Golese kaj ka avol baro anglo Dol, thaj
ni ka pijol mol thaj zuralo pijipe,
thaj ka pherdol e Svetone Duxosa dok
si ano vođi pe dako.

¹⁶ Thaj vov bute Izraelcuren ka iril anglo
Rajo lengo Dol.

¹⁷ Thaj vov^d ka đal anglo Rajo sar manuš
savo anol o aberi ano duxo thaj ano
zuralipe sar o Ilija o proroko.

Ka miril e ile e dadende premale e
čhave, thaj okola so ni šunen e
Devle te aven gođaver sar e manuša
save čeren okova so o Dol phenol da
si šukar.

Sa kava ka čerol te pripremil e
manušen te šaj aven spremna e
Rajose avimase.,,

¹⁸ Thaj vačarda o Zaharija e melekose: “Pal
soste me gova ka đanav? Golese kaj sem
purano thaj mi romni si bute beršendi.,,

^d **1,17** O Jovan

¹⁹ Thaj phenda e Zaharijase o meleko: “Me sem o Gavrilu savo ačhav anglo Dol.^e Bičhaldo sem te vačarav tuče kava lačo lafi. ²⁰ Thaj ak, golese so ni pačajan me lafura ka ave laloro thaj ni ka vačare di gova đive di kaj sa gova ni avol, thaj me lafura ka pherdon.,,

²¹ Thaj avral e manuša ađučarde e Zaharija, thaj čudisajle sose gači majisajlo ano sveto than e Hrameso. ²² A kana ikילו Zaharija naštine te vačarol. Vov dija len znakura golese kaj sasa laloro, thaj e manuša haljarde kaj diklja dičhipe di kaj sasa ano sveto than e Hrameso.

²³ Thaj kana nakhle e đivesa tar leso kandipe ano Hramo o Zaharija đelo čhere. ²⁴ A pale kala đivesa ačhili khamni i Jelisaveta lesi romni, thaj ni ikילו avral pand čhon^f thaj vačarda:

²⁵ “Gija čerda mande o Rajo ane kala đive kaj pelo lese žal mande! Uljarda mandar kaja lađ kaj ni sasa ma čhave.,,

^e **1,19** *savo ačhav anglo Dol* Ano original ačhol: “save ačhen anglo Dol,,. Kava si phendo sar ukor e Zaharijase. Prisutnost e Gavriloso, savo avol taro Dol, bi trubula te avol dovoljno dokaz e Zaharijase.

^f **1,24** Pale pand čhon ka pindardol kaj si khamni.

O meleko vačarol taro bijandipe e Isuseso

²⁶ A kana i Jelisaveta sasa šovto čhon khamni o Dol bičhalda e meleko e Gavriilo ano cikno foro Nazaret ani Galileja. ²⁷ Ki jekh čhej Marija savi sasa mangli romese e Josifese savo sasa tari kuštik e carosi e Davidesi. ²⁸ Thaj avilo late o meleko o Gavriilo thaj phenda: “Av radosno, so arakljan milost. O Rajo si tusa. Blagoslovimi san maškare đuvlja!,,

²⁹ A voj kaj dikhlja e meleko darajli tare lafura lese thaj dija gođi savo sasa kava pozdrav? ³⁰ Thaj phenda lače o meleko: “Ma dara, Marije! Golese kaj arakljan milost anglo Dol.,”^g ³¹ Ak, ka ače khamni, thaj ka bijane čhave, thaj ka dele alav Isus.^h

³² Vov ka avol baro, ka akhardol Čhavo Embareso,
thaj ka dole o Rajo o Dol autoritet te
vladil sar caro,
sar o David tar lesi kuštik so čerda.

^g **1,30** *arakljan milost anglo Dol* Idiom “naći milost,, značil te ave pozitivno prihvatimo nekastar: “O Dol odlučisada te dol tut po milost,, li “O Dol sikavol po ljubaznost.,,

^h **1,31** Alav “Isus,, značil: o Rajo spasil.

³³ Thaj ka caruil ane kuštika e Jakovese
sa e đivesa,

thaj lese carstvose ni ka avol krajo.

³⁴ A i Marija pučlja e meleko: “Sar ka
avol gova kana sem me vađi čhej?,,

³⁵ Thaj vačarda lače o meleko o Gavriilo:
“O Dux Sveti ka avol pe tute,
thaj o Zuralipe e Embareso ka učharol tut.
Golese kaj gova so ka bijandol ka avol
sveto,

thaj ka akhardol Čhavo e Devleso.

³⁶ Thaj ak, ċi bibi thaj voj ačhili khamni
ane purane berša i ka bijanol murše. Thaj voj
savi naštine ačhol khamni, akana si šov čhon
khamni. ³⁷ Golese kaj o Dol šaj sa so phenol!,,

³⁸ A i Marija phenda: “Ake i me sem sluškinja
e Rajosi. Nek avol palo ćo lafi!,, Thaj o meleko
đelo latar.

I Marija đal te dičhol e Jelisaveta

³⁹ A i Marija pale gola đivesa spremisajli thaj
siđarda ani bregali phuv ano foro e Judejako.

⁴⁰ Kana resli odori, đeli ano čher e Zaharijaso,
thaj pozdravisajli e Jelisavetasa. ⁴¹ Thaj kana

i Jelisaveta šunda o pozdrav e Marijako, čhelda o čhavo ane lako blagoslovimo đī, thaj i Jelisaveta pherdili Sveto Duxo. ⁴² Thaj dija vika thaj vačarda e Marijaće: “Em but san blagoslovimi maškare sa e đuvlja, thaj blagoslovimo o čhavo an ċiro đī. ⁴³ Kotar mande kava čast kaj tu i dej me Rajosi aviljan ke mande! ⁴⁴ Golese dik, kana šundem ċo pozdrav ane mingre kana, čhelda o čhavoro ane mo đī. ⁴⁵ Thaj blago tuće so pačajan kaj ka čerdol kova so vačarda tuće o Rajo!,,

E Marija slavil e Devle

⁴⁶ Thaj i Marija vačarda:

“Slavil mo ođi mingre Rajo!

⁴⁷ Thaj mo dux blagoslovimo si ano Dol
mingro o spasitelji,

⁴⁸ so sasa milostivno pe kandinaće piraće,
golese dik, od akana ka akharen
ma blagoslovimi sa e manuša.

⁴⁹ Golese so čerda mande but šukaripe o
Zuralo Dol, sveto si leso alav!

⁵⁰ Vov si milostivno sa e manušenje tare
sa e kuštika save daran lestar.

- ⁵¹ Sikada po zuralipe pe vastesa,
čhudija e barikanen ane mislura
lende ilende.
- ⁵² Čhudija e vladaren taro lengo tron,
thaj vazdija e teljarden.
- ⁵³ E bukhalen čaljarda šukarimasa,
thaj e barvalen mukhlja čuče
vastencar.
- ⁵⁴ Pomožisada e Izraele čire sluga
te dolpe gođi taro milost,ⁱ
- ⁵⁵ sar so vačarda amare kuštikende,
e Avraamese, thaj lese kućinaće*
đi ko poslednjo đive.,
- ⁵⁶ Thaj i Marija bešli e Jelisavetasa paše trin
čhon, thaj pale gova irisajli čhere.

Bijandilo o Jovan e krstiteľeso

- ⁵⁷ A i Jelisavetaće avilo o časo te bijanol,
thaj bijanda čhave. ⁵⁸ Thaj kana šunde lače

ⁱ **1,54** O Dol našti bistro. Kana o Dol “dolpe gođi,, gova si idiom savo značil kaj o Dol delujil ko fundo ke okova so obećisada. Kava vačarol tare Devleso obećanje e Avraamese (“golese so obećisada amare kuštikende kaj ka avol milosrdno.,,)

* **1,55** Gal 3,16

pašutne thaj lači familia kaj o Rajo sasa šukar pe late, thaj lošalisajle lasa. ⁵⁹ Thaj kana o čhavoro sasa ohtoto đive, avile te čeren le suneti, thaj manglje te denle alav e dadeso, Zaharija. ⁶⁰ I Jelisaveta vačarda: “Na, leso alav ka avol Jovane!,,

⁶¹ Thaj phende lače e pašutne: “Naj tumen khoni ani čiri familia gole alavesa!,, ⁶² Thaj pučlje e dade e Zaharija vastencar sar bi vov mandola te dol leso alav. ⁶³ Thaj o Zaharija manglja khanči pe soste šajine te pisil, thaj pisisada: “Jovan ka avol leso alav., Thaj savore čudisajle. ⁶⁴ Thaj o Zaharija lija te vačarol, thaj lija te slavil e Devle.

⁶⁵ Thaj i dar e Devlesi avili ane sa e pašutne lende, thaj ki sa i bregali Judeja šundilo kava so sasa. ⁶⁶ Thaj savore dije gođi tar gova:^j “So ka avol kale čhaveso? Golese so o va e Rajoso sasa pe leste.,,^k

^j **1,66** Ano original ačhol: čute ano ilo

^k **1,66** *o va e Rajoso sasa pe leste* Izraz “va e Rajoso,, odnosilpe pe Rajoso zuralipe. “E Rajoso zuralipe sasa lesa,, ili “O Rajo čerda ane leste zurale.,,

O Zaharija prorokujil taro po čhavo o Jovane thaj taro Mesija

⁶⁷ Thaj o Zaharije, o dad e Jovaneso, pherdilo
e Svetone Duxosa thaj prorokuisada:

⁶⁸ “Blagoslovimo o Rajo o Dol e Izraeleso
so avilo thaj ikalda^l pe manušen!

⁶⁹ Thaj vazdija amende e zurale Spasitelje^m
tari kuštik e Davidesiⁿ pire slugasi,

⁷⁰ sar so vačarda andare muja tare sveta
prorokura pire ano purano vreme

⁷¹ kaj ka ikalol amen tare amare dušmanura
thaj tare vasta^o save mrzin amen.

⁷² Savo sasa milosno amare kuštikende,
thaj ispunisada po sveto Savez^p,

^l **1,68** počinda—otkupisada

^m **1,69** e zurale Spasitelje Ano original ačhol: “šing—rog
spasjenja amende,.. I šing e životinjendi sasa simboli taro
blagoslovimo zuralipe te branin pe. O Mesija vačarol vov
si sar i šing savi isila zuralipe te spasil o Izrael sar “savo
šaj šaj te spasil amen,..

ⁿ **1,69** Ano original ačhol: “Ano čher lese slugasi e Davidese,..
E Davideso “čher,, kate sikavol lese familija, tačno, lese
kuštika: “ani familija lese slugasi e Davidesi,, li “savo si
tari kuštik tar leso kandino o David,..

^o **1,71** vasta predstavil zuralipe save bilače manuša koristin
protiv e Devleso narodo.

^p **1,72** Ko original: “Savez,, dik: Ps 106,45–46

⁷³ Savez savo dija e Avraamese amare
paradadese.

Kaj ka dol amen

⁷⁴ te ikala amen tare vasta amare
dušmajenđe,

thaj te kanda e Devle bizi dar,

⁷⁵ ano svetost thaj ano pravednost angle
leste sa dok sam đuvde.

⁷⁶ A tu, Jovane mo čhavo, ka akhardo
proroko Embareso

golese kaj ka đa anglo Rajo te čere leso
drumo.

⁷⁷ Ka sikave lese manušen sar te pinđaren
o spasenje

prekalo oproštenje tare lenđe grehura,

⁷⁸ Golese so si e Devleso ilo šukar,
ka avol o svetlost^q pe amende sar
nevi sabalin,

⁷⁹ te svetlil kolenđe so si ano kalipe^r thaj
ani sena e merimasi,

^q **1,78 svetlost** Svetlo si često metafora pašo čačiipe. Kate vačarol pe taro duxovno čačiipe savi o Spasitelj ka dol sar iklipe e khameso savo sikadol ki phuv. DikMal 4,2.

^r **1,79 kalipe** Kate si i tama metafora pašo odsutnost taro duxovno čačiipe. Kate e manušenđe savenđe nedostajil duxovno čačiipe vačarol sar te phene bešen ano kalipe: "manuša save ni đanen o čačiipe,,.

a amare pingre ka phiren ko drom taro
mir.,^s

⁸⁰ A o čavoro o Jovane barilo thaj zurajlo
duxosa. Thaj đelo ani pustinja sa đī kaj ni iklilo
angle Izraelcura te vačarol o Lafi e Devleso.

^s **1,79** “*drom taro mir,*” si metafora pašo đuvdi pe savo anol
đī gova sar manuš te avol le mir e Devlesa: “te avol mirno
an po đuvdi, il “te phire ko drom savo inđarol ko mir,.

E Isuseso bijandipe

(Mt 1,18–25)

¹ Ane gola đivesa kana bijandilo o Jovane e krstiteljeso iklilo o vačaripe e caroso e Avgustineso te popisinpe sa e manuša ano Rimsko carstvo. ² Kava sasa angluno popis kana o Kvirinije vladisada e Sirijasa. ³ Thaj savore pojdisade te pisin pe alava ko spisko, ko foro kaj bešle lenđe kuštika.

⁴ Gija thaj o Josif taro foro Nazaret ani phuv i Galileja, sar vov sasa tari familija em tari kuštik e Davidesi, pojdisada ane Davideso foro savo akhardol Vitlejem,^a ⁵ te pisil po alav ko spisko e Marijasa, savi mangli lese, thaj voj sasa khamni. ⁶ Thaj kana sesa ano Vitlejem, avilo o vreme i Marija te bijanol.

^a **2,4 Vitlejem** Iako o Vitlejem sasa cikno foro, gothe o caro o David sasa bijando i sasa proroštvo kaj o Mesija ka bijandol gothe. (Mih 5,2).

⁷ Thaj bijanda čhave pe anglune, thaj pačarda le, thaj čutale ani balija,^b golese kaj naj sasa than ani gostionica.^c

E čobanura thaj e melekura

⁸ Thaj sesa e čobanura ane goja phuv pašo Vitlejem save arakhlje ke poljura račasa pe bakren. ⁹ Thaj dik, o meleko e Rajoso ačhilo maškare lende, thaj e Rajosi slava svetlisada len, thaj von but darajle. ¹⁰ Thaj o meleko vačarda lende: “Ma daran! Dik, anav tumenđe lačho haberi e radujimaso so ka avol sa e manušenđe! ¹¹ Golese kaj avđive bijandilo o Spasitelj, savo si Hristos, o Rajo, ano foro kaj sasa bijando o caro o David. ¹² Thaj ake, tumenđe znako pal savo ka pindaren le: ka aračhen čhave savo si pačardo thaj pašljol ani balija.,,

¹³ Thaj tari jekh drom pašo meleko sikadili bari vojska melekura^d, save hvalina e Devle vačarindoj:

^b **2,7** Than ani savi čhuvola pe pus thaj bobo e stokaće

^c **2,7** “naj sasa than lende dujende te ačhen ani soba e gosturenđi.,, Golese so verovatno avile but manuša ano Vitlejem te pisin pe ko spisko.

^d **2,13** Ano original ačhol: Vojska e ćerisi.

¹⁴ “Slava e Devlese ko učipe,
thaj ki phuv mir maškare manuša
save si pale Devleso mandipe.,,

¹⁵ Thaj kana e melekura ċele lendar ano
nebo, e ċobanura phende jekh averese: “Ka
ċa ċi o Vitlejem, te dikha gova so odori sasa
sar so vaċarda amende o Rajo.,,

¹⁶ E ċobanura ċele sigate, thaj arakhlje
e Marija thaj e Josife, thaj e ċhave sar
pašljol ani balija. ¹⁷ Thaj kana dikhlje le,
savorende vaċarde so o meleko lende vaċarda
taro ċhavoro. ¹⁸ Thaj savore save šunde e
ċobanuren divisajle. ¹⁹ A i Marija dija goċi
tar kala lafura, thaj ċhutralen ane po ilo.^e
²⁰ Thaj irisajle e ċobanura thaj slavisade thaj
hvalisade e Devle za sa so šunde thaj dikhlje,
golese so pherdile sa e lafura sar so sasa
lende phendo.

²¹ Thaj ohtoto ċive sar bijandilo o ċhavoro
avilo o vreme te ċeren le suneti,^f thaj dijele

^e **2,19** I Marija smatrisada gova so sasa phendo tar
blagoslovimo ċhavo sasa dragoceno: “lošale dola pe goċi
pe gola lafura.,,

^f **2,21** *suneti* Zakonura save o Dol dija e Jevrejende te ċeren
suneti murše ċhave thaj gova odreċeno kurbano savo o dad
em i dej trubul te anen. (3. Mojs 12,3).

alav Isus, sar so vačarda o meleko angleder so i Marija ačhili khamni.

I Marija thaj o Isus ko Hram palo Zakono

²² Thaj kana avilo o đive o Josip thaj i Marija te đan palo adeti e thodimaso–e Marijako, palo zakono e Mojsijaso, ande e čhavore ano Jerusalim ano Hram te preden le e Rajose ²³ (sar so si pisimo ano zakon e Rajoso kaj: “Svako čhavo murš savo putrol e dejako por te posvetilpe e Rajose,,^{**}) ²⁴ thaj te anen kurbano (sar e Rajoso zakono penol, “duj grlice il duj terne golubura,,).^{***}

O Simeon pindarda e Mesija

²⁵ Thaj dik, sasa ano Jerusalim manuš kaso alav sasa Simeon, thaj gova manuš sasa pravedno, thaj pobožno, savo ađučarda o Mesija te ikalol o Izrael^g taro ropstvo thaj o

^g **2,25** Ano original ačhol: “Ađučarda uteha e Izraelese.,,

**** 2,23** 2. Mojs 13,2, 12

***** 2,24** 3. Mojs 12,8

Dux Sveti sasa pe leste. ²⁶ Thaj o Dux Sveti sikada lese but angleder kaj ni ka merol sa di kaj ni dičhol e Hristo e Rajoso. ²⁷ Thaj o Duxo vačarda lese te đal ano Hram.^h O Josif thaj i Marija ande e čhave e Isuse ano Hram te čeren okova so si palo adeti ane Mojsijaso zakono, ²⁸ A o Simeon dikhlja e Isuse thaj lija le ke pire vasta, thaj hvalisada e Devle thaj phenda:

²⁹ “Akana muk ano mir man će sluga, Rajo, palo okova sar so phendan.

³⁰ Golese so me jakha dikhlje o spasipe čiroⁱ
³¹ savo čerdan angle sa e manuša.

³² Vov si svetlo^j savo ka avol pe manuša
 save ni đanen e Devle,
 thaj vov ka avol ki slava pire
 manušenje e Izraelese.,,

^h **2,27** *ano Hram* “ani hramsko avlin., Samo e sveštenikura šajine te den ano Hram.

ⁱ **2,30** *o spasipe čiro* “Spasenje., vačarol taro manuš savo ka anol spasenje–čhavore e Isuse–save o Simeon ičarol: “Spasitelj save si bičhaldo., il “kova kas tu bičhaldan te spasil amen.,.

^j **2,32** *O svetlo* Kaja metafora značil kaj o čhavoro ka pomožil e manušenje te dičen thaj te razumin ko isto sar o svetlo pomožil e manušenje šukar te dičen.

³³ Thaj e Isusesi dej thaj leso dad sesa čudime so vačarda o Simeon taro Isus. ³⁴ Thaj blagoslovisada len o Simeon, thaj vačarda e Marijaće lese daće: “Dik, o Dol odredisada kale čhavore te peravol buten Izraelcuren thaj te vazdol.^k Vov si odredimo te avol e Devleso znako, al but đene ka odbacin le. ³⁵ Thaj gija ka sikadol so garandoj den an pe gođa. A tut i bari čhurik^l ka pusavol ano ođi.,,

I Ana zahvalil e Devlese pašo Mesija

³⁶ Thaj sasa i Ana e Devlesi proročica, čhej e Fanuiloši, tari kuštik e Asireso.^m Voj sasa but phuri, eŧta berš sasa pe romesa thaj blagoslovimo rom mulo,ⁿ ³⁷ thaj pale gova sasa udovica ohtovardeš thaj štar berš, savi ni đala

^k **2,34** *te peravol thaj te vazdol* Lafura “te perol,, i “thaj te vazdol,, sikaven o iripe taro Dol il o po pašipe pašo Dol: “Thaj kava čhavoro ka anol buten Izraelcuren te peren taro Dol il te anen le po paše,,.

^l **2,35** Kaja metafora sikavol bari žal savi i Marija ka osetil: “Či žal ka avol gači dukhadi sar i bari šhurik—mač savi pusavol čo ilo.,,

^m **2,36** O Asir sasa jekh tare dešuduj čhave e Jakovese.

ⁿ **2,36** Kava šaj te značil(1) voj sasa udovica 84 berš il (2) voj si udovica savi si akana purani 84 berš.

taro Hram, kandija e Devlese i rat thaj o đive, thaj postisada thaj molisada. ³⁸ Thaj ane gova časo avili, hvalisada e Devle thaj vačarda taro čhavoro savorende save ađučarde o Dol te ikalol^o o Jerusolim.^p

³⁹ Thaj o Josip em i Marija kana čerde sa palo zakono e Devleso, irisajle ani Galileja ane po foro o Nazaret. ⁴⁰ A o čhavo barilo thaj zurajlo, thaj pherdilo butđanglipe, thaj o šukaripe e Devleso sasa ane leste.

O Isus sar čhavoro ano Hram

⁴¹ E Isuseso dad thaj lesi dej đeje svako berš ano Jerusolim ko baro đive ki Pasha. ⁴² Thaj kana sasa e Isuse dešuduj berš, i vov đelo palo adeti te svetkujil lencar o baro đive i Pasha ano Jerusolim. ⁴³ Thaj kana nakhle gola đivesa von irisajle čhere. O čhavoro o Isus ačhilo ano Jerusolim, a gova ni đanglje lesi dej thaj leso dad. ⁴⁴ Dije gođi kaj si i vov lencar maškare avera manuša save putujisade lencar.

^o **2,38** otkupil

^p **2,38** *Jerusolim* Kava značil "kova savo ka ikalol o Jerusolim,, il "vov ka anol e Devleso bahtaripe thaj naklonost palal ano Jerusolim,, (dik Is 52,9).

Đele jekh đive phirindoj thaj lije te roden le ki familija thaj ke pire pinđarutne manuša. ⁴⁵ Thaj kana ni arakhlje le irisajle ano Jerusalem te roden le. ⁴⁶ O trito đive arakhlje le ano Hram sar bešol maškare učitelja, thaj šunol len, thaj pučol len. ⁴⁷ Thaj savore save šunena e Isuse divisajle lese đanglimasa thaj lese irimasa o pučipe.

⁴⁸ Thaj kana dikhlje le čudisajle, thaj lesi dej pučlja le: “Čhaveja! So čere amenca kava? Ak me thaj čo dad daraljam thaj rodijam tut!,,

⁴⁹ Thaj o Isus vačarda lenđe: “Sose rodijen man? Ni li đanen kaj trubul te avav ano čer me Dadeso?,,^q ⁵⁰ Thaj von ni haljarde so vov manglja te penol lenđe.

⁵¹ Thaj lencar avilo ano Nazaret, thaj sa šunola len. Thaj lesi dej sa garada e lafura kala ane piro ilo.^r

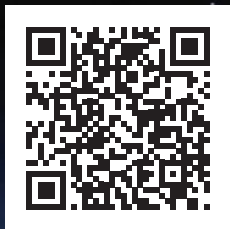
^q **2,49** *Ni li đanen kaj trubul te avav ano čer me Dadeso?* Leso dad thaj lesi dej trubuje te đanen i svrha zaki savi bičhalda le leso Dad taro nebo. Ane 12 berš o Isus o Čhavo e Devleso haljarda—razumisada kaj o Dol leso pravo Dad (na o Josif, e Marijako rom).

^r **2,51** *sa garada e lafura kala ane piro ilo* Tare sa i Marija so šunda, vačarol pe kaj si sar barvalipe savo voj arakhlja thaj vrednujisada: “Ano šukaripe dija gođi tar sa kala buča,,.

⁵²Thaj o Isus barola ano butđanglipe thaj ano baripe^s thaj ano milost ko Dol em ke manuša.^t

^s **2,52** *barola ano butđanglipe thaj ano baripe* “Avola sa po đanglo i po zuralo., Kava vačharola pe tar leso mentalno thaj fizičko baripe (rast).

^t **2,52** *ano milost ko Dol em kare manuša* Kava vačarol taro duxovno thaj društveno rast–baripe. Kava šaj bi vačharola pe: “O Dol blagoslovisada le sa po but em po but, thaj e manuša manglje le sa po but thaj po but.,

www.rombib.com

